

Távolléti díj kiszámítása havi béres munkavállaló esetében. Új fejleménnyel!

Az elmúlt hónapokban szabályos pánik alakult ki a könyvelők, bérszámfejtők között. A könyvelői továbbképzéseken megint rémhírterjesztés történt. Az a rémhír terjedt el, hogy havi béres dolgozók esetében a távolléti díjat órára kell meghatározni, és ennek alapján kell meghatározni a szabadságra eső bért. A megjelent számítások ezen túlmenően is túlzóak, mivel a számpéldákban a könyvelők a ledolgozott napokra is távolléti díjjal számoltak, ami alapvetően hibás. A pánik a hiányos jogszabály ismeret következménye. Mit mond a Munka törvénykönyve? Az új Mt. valóban bevezette az egy órára járó távolléti díj meghatározását havi bér esetén (149.§ (1) bekezdés, a) pont). De az új szabályozás nem a meglévő helyett, hanem a meglévő mellé került bevezetésre. Az Mt. 149.§ (1) bekezdés szerint meg lehet határozni a távolléti díjat egy órára [a) pont], egy napra [b) pont] és egy hónapra [c) pont]. A 148.§ (3) bekezdése külön felhatalmazást ad az egy órára jutó távolléti díj meghatározása helyett a 149.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti havi számításra.

148.§ (3) bekezdése: „A napi- vagy a havi távolléti díj meghatározásakor – **a 149.§-ban foglaltakat kivéve** – az egy órára járó távolléti díjat a napi munkaidővel vagy a 136.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint kell megszorozni.”

149.§ (1) bekezdés c) pont: „**a havi távolléti díj megegyezik az alapbérrel**”

Ez utóbbi c) pontot sokan tévesen úgy értelmezik, hogy ezt akkor lehet alkalmazni, ha a munkavállaló egész hónapban távol van. Ez téves jogértelmezés, mert a 148.§-152.§ a távolléti díj „mértékegységéről” (órára, napra, hónapra) rendelkezik és nem a mértékéről.

Mikor kell alkalmazni az órára jutó távolléti díjat havibéres munkavállaló esetében?

Az Mt. erre is iránymutatást ad. A 156.§ (1) bekezdése szerint az órára jutó elszámolást „**Egyenlőtlen munkaidő-beosztás**” esetén kell alkalmazni. Például a havi béres dolgozó hétfőn 9 órát, keddtől csütörtökig 8 órát és pénteken 7 órát dolgozik.

Az ilyen rémhírterjesztést el lehet kerülni, ha a jogszabályok értelmezése nem szózhagyomány útján történik, mint a könyvelői továbbképzéseken. Nem jogforrás az, hogy „én azt hallottam, hogy...”, „továbbképzésen azt mondták, hogy ...”. A NAV állásfoglalásai is csak szakmai véleménynek minősülnek (az utóbbi időben egyre gyengébb szakmai véleménynek). A jogszabályok értelmezését bízzuk az okleveles adószakértőkre. A könyvelőknek, bérszámfejtőknek csak alkalmazni kell a jogszabályokat.

Új fejlemény: szerdán reggel (2013.02.06.) a Kossuth Rádió 180 perc című műsorában (6:25) az álláspontomat ütköztették az államtitkár helyettes véleményével (a hangtárból visszahallgatható). Már csak egy vitapont maradt, mikor lehet alkalmazni a 149.§ c) pontját?

Az államtitkár helyettes véleménye szerint a 149.§ c) pontot csak akkor lehet alkalmazni, ha egész hónapban távol volt a dolgozó. Egyrészt keveri a mennyiséget (távollévő napok számát) a mennyiségi egységgel (távolléti díj egysége: óra, nap, hónap), másrészt nyilvánvalóan téves a jogértelmezése. Nézzünk egy példát erre:

Az nyilvánvaló, hogy egész hónapban a távolléti díj egy napra eső összege ugyanaz kell legyen. Ha a havi 100 ezret kereső februárban (20 munkanap) 19 napot van szabadságon, akkor az egy napra jutó távolléti díj összege 4 598 Ft. Ha hó végén betelefonál a dolgozó, hogy a 20. napot is kiveszi szabadságnak, akkor az államtitkár helyettes álláspontja alapján a 20. napra már 5 000 Ft (100 000 / 20) távolléti díj járna, sőt visszamenőleg a 19 napra is nem 4 597 forinttal, hanem a c) pontnak megfelelő 5 ezer forinttal lehetne számolni. Ez nyilvánvalóan nem igaz.

Ennek alapján lassan nyugvó pontra juthat az ügy: havi béresnél, aki egyenletes munkarendben dolgozik, meghatározható a távolléti díj a 149.§ a), b) és c) pontja alapján is. Célszerű a c) pontot alkalmazni, hogy ne változzon a havi béres bére, ha a tárgyhóban szabadságon volt. Ellenkező esetben valóban előállhat a bércsökkenés 20 és 21 munkanapos hónapokban, bár nem abban a mértékben, ahogy azt először felvetették.

Angyal József okleveles adószakértő (209/429-386) www.venusz-szoftver.hu